

Jaarverslag 2021 portefeuillehouders AVN

STADSDEEL CENTRUM/ BINCKHORST/LAAK

1. Centrum- Project Binnenhof Renovatie	Bas Steenks
2. Paleistuin	Joost Gieskes
3. Binckhorst	Frederike Bloemers
4. CID/Spoorzone	Frederike Bloemers
5. Laak	Peter Hegi

STADSDEEL HAAGSE HOUT/LEIDSCHELDAM/LEIDSCHEVEN/ WASSENAAR

6. ANWB	Joost Gieskes
7. Oostduin Arendsdorp	Joost Gieskes
8. Hubertusduin	Joost Gieskes
9. Haagse Bos en Koekamp	Adri Remeus
10. Marlot	Adri Remeus
11. Schenkstrook	Adri Remeus
12. Cartouche	Adri Remeus
13. Madeliefveld	Leon van den Berg
14. Overig	Peter Hegi
15. De Paauw, plan uitbreiding stadhuis Wassenaar	Caroline de Jong
16. Kapaanvragen Wassenaar ter inzage	Joost Gieskes, Caroline de Jong
17. Fietspad Ruijgenhoek	Tim den Outer
18. Meijendel	Jos Verhoeff

STADSDEEL SCHEVENINGEN

19. Nieuwe Scheveningse Bosjes	Tim den Outer
20. Scheveningen Kustzone	Tim den Outer, Reinder de Boer
21. Verversingskanaal	Reinder de Boer
22. Padelbanen Klein Zwitserland	Frederike Bloemers
23. Kantoor naast Catshuis	Joost Gieskes, Caroline de Jong
24. Haringkade	Caroline de Jong, Tim den Outer
25. Scheveningse Bosjes	Caroline de Jong
26. Rugstreepvelden	Jos Verhoeff

ZUIDWEST

27. Dreven/Gaarden/Zichten	Arnim van Oorschoot
28. Leyenburg	Arnim van Oorschoot
29. Herinrichting binnentuinen Erasmusweg	Bas Steenks

STADSDEEL LOOSDUINEN/KIJKDUIN

30. Strandhuisjes	Jos Verhoeff
31. Herinrichting groenzone Haagse Beek	André Smit

32. Sportcomplex Laan van Poot	André Smit
33. Westduinpark, Wapendal en Bosjes van Poot	André Smit
34. Madestein	Marian Langeveld
WESTLAND	
35. Toekomstige bebouwing Het Watergat	Jeannine Engels, Marian Langeveld, Jos Verhoeff
36. Westlandse kust, strandtenten	Jeannine Engels
37. Westmade Noord	Marian Langeveld, Frederike Bloemers, Jos Verhoeff
ZOETERMEER	
38. Buytenpark-Driemanspolder-Zoetermeer	Leon van den Berg
RIJSWIJK	
39. Rijswijk	Peter Hegi
VOORBURG	
40. Voorburg	Anne Mieke Breedveld
STEDELIJK/ PROVINCIAAL/LANDELIJK	
41. Nota Stadsbomen	
42. Voorstellen voor de politieke partijen	Caroline de Jong
43. Brief over padelbanen	Caroline de Jong/ Frederike Bloemers
44. Deltaplan biodiversiteitsherstel	Frederike Bloemers
45. Nationaal Park Hollandse Duinen	Tim den Outer, Caroline de Jong
46. Inzaaien?	Peter Hegi, Reinder de Boer
47. Klacht over maaien waterplanten	Caroline de Jong
48. Vlietzone Breedveld	Dick Ooms/ Anne Mieke
49. NNN, Den Haag, Provincie Zuid-Holland	Caroline de Jong
50. Omgevingsvisie	Caroline de Jong/ Jos Verhoeff

XX

STADSDEEL CENTRUM/ BINCKHORST/LAAK

1. Centrum- Project Binnenhof Renovatie **Bas Steenks**

In augustus ontving de AVN een uitnodiging van het Rijks Vastgoedbedrijf voor overleg over de Renovatie van het Binnenhof.

In het kader van de ontwikkeling van de nieuwe entree van de Tweede Kamer, zal een aantal bomen op de Hofplaats gekapt moeten worden. Dit project bevat de aanleg van een ondergrondse publieksentree op de Hofplaats. Deze entree is helemaal open en toegankelijk via trappen. Op deze plaats, waar wekelijks markt wordt gehouden, staan 9 *Aesculus hippocastanum* 'Baumannii'. Hiervan zullen er 5 gekapt moeten worden. Deze bomen

hebben over het algemeen een matige vitaliteit t.g.v. de kastanjabloedingsziekte. Het is wel de bedoeling, om de Hofplaats meer te vergroenen, d.m.v. heesters en ook bomen.

2. Paleistuin

Joost Gieskes

In samenspraak met belanghebbenden waaronder de AVN is een nieuw inrichtingsplan opgesteld, met behoud van alle bomen en extra groen. De bomen zijn gered, er is een aanpassing gemaakt om de beworteling van de postzegelboom niet te belemmeren. Er is een herinrichting die er bedroevend uitziet.

3. Binckhorst

Frederike Bloemers

In de Binckhorst gaan de ontwikkelingen steeds verder: de beton- en asfaltcentrales worden afgebroken en nieuwe woningen worden gebouwd. Gelukkig blijven er wat braakliggende percelen over, waarvan voorlopig de bestemming ongewis is. We hebben diverse malen ingesproken bij de Raadscommissie Ruimte over vooral de vrijblijvendheid van de groene plannen. Met Commissieleden van Groen Links en Partij voor de Dieren is in mei een fietsexcursie gehouden, samen met de Haagse Vogelbescherming.

Uiteindelijk hebben de AVN en HVB een bezwaarschrift ingediend tegen een omgevingsvergunning voor het kolossale City Binck Park. Dit is weer ingetrokken omdat er sluitende afspraken zijn gemaakt over de voorzieningen voor nestkasten en het beplantingsplan.

Door de gemeente worden we halfjaarlijks uitgenodigd om mee te denken over de aan te leggen groene verbindingzones. Hierbij speelt het ontwerp voor de belendende tuin van Kasteel Binckhorst ook een rol. Daarover hebben we succesvol zienswijzen ingediend, waardoor ook hierbij voor een deel naar onze adviezen geluisterd wordt.

Ook werken we af en toe samen met Bincks Groen en is contact gelegd met Sara Vrugt van HonderdduizendBomen.nl. We hebben nauw contact met een zeer betrokken en juridisch deskundige bewoner van het Junoblok.

4. CID

Frederike Bloemers

Het plan van het Central Innovation District (CID) houdt in dat er hoge woontorens gebouwd worden bij de gebieden rond het Centraal Station, Hollands Spoor en Laan van NOI. Nog steeds is de AVN druk met deze bouwplannen en staat onze eis om ruimte vrij te houden voor een groene omgeving (richtlijn is 8m² groene buitenruimte per woning) overeind. De AVN houdt met Vrienden van Den Haag en Bewoners rond het Plein de gemeente scherp aangaande hun eigen beleid. Frederike is in oktober bij een werksessie van de gemeente met de architecten geweest over de bouwplannen in de Laakhavens. Op hun verzoek heeft ze voorstellen voor beplanting en voorzieningen voor fauna, incl. vogels ingediend. Ook heeft ze ingesproken bij de Raadscommissie Ruimte met kritische vragen over het financieel en planologisch gegarandeerd zijn van groene voorzieningen bij de bouwplannen van torens van 150 en 180 meter hoog bij de Waldorpstraat.

5. Laak

Peter Hegi

In april maakt de portefeuillehouder kennis met de nieuwe groenbeheerder van Laak, de opvolger van de helaas overleden Louis Vermeij. Opvallend is dat de nieuwe groenbeheerder geen kennis heeft van ecologie.

Er is een nieuw beheerplan geschreven voor de Ecologische Verbindingszone in Laak. Bij de opstelling daarvan is de portefeuillehouder niet betrokken. Wel heeft hij hierover contact met de stadsecologen.

De ontwikkeling van de Binckhorst is in volle gang. De AVN werkt samen met de Haagse Vogelbescherming als het gaat om de plek van groen in de nieuw te vormen wijk. De portefeuillehouder wordt bijgepraat over plannen rond de Broekslootzone.

STADSDEEL HAAGSE HOUT/LEIDSCHELDAM/LEIDSCHEENVEEN/WASSENAAR

6. ANWB

Joost Gieskes

Het bouwplan ANWB-nieuwbouw is gepresenteerd, de AVN heeft commentaar geleverd op de beplanting met name om het aanzicht vanuit Clingendael te verzachten.

7. Oostduin Arendsduin

Joost Gieskes

Er broeiden allerlei plannen doordat de gemeente aan de wijk € 40000 beschikbaar wilde stellen, waarvan tal van plannen werden ingediend in deze buitenplaatsen. In het verslagjaar is daar nog niets aan gedaan.

Stichting Oostduin gaat de moestuin restaureren volgens een 18^e eeuwse ontwerp. Het valt buiten de bevoegdheden van de AVN. De Stichting heeft nog andere plannen. Bevreemdend omdat de gemeente Den Haag het onderhoud heeft tot 2055.

8. Hubertusduin

Joost Gieskes

Jaarlijks wordt een beheerronde gemaakt met de AVN, de KNNV, de IVN en vertegenwoordigers van de gemeente plus een bosbouwer/beheerder.

Op deze wijze wordt veel deskundigheid en expertise ingebracht.

Het bouwplan KLM-gebouw is goedgekeurd. Er wordt op toegezien dat men niet grondgebied van Hubertusduin inneemt of andere acties onderneemt.

9. Haagse Bos en Koekamp

Adri Remeus

Het Haagse Bos is een belangrijke groene long in onze stad en een gewaardeerd wandelgebied. Behalve voor vele recreanten is het bos ook een aantrekkelijk oord voor pauserende ambtenaren. Kritische wandelaars trekken gauw aan de bel als ze vragen hebben, bijvoorbeeld over stippen op bomen. Dat duidt altijd op snoeien dan wel kappen en een paar jaar geleden speelde dat. Naast het verwijderen van zieke essen werden op andere plekken in het bos kapvlakten gecreëerd. Bezoekers waren bezorgd. In deze situatie moet echter bedacht worden dat het bos in de Tweede Wereldoorlog nagenoeg geheel geveld was; bomen als brandhout. In 1946 werd massaal herplant en ging er weer een bos ontstaan. Bomen van dezelfde leeftijd die in ongeveer hetzelfde tempo gingen groeien, gaven een monotoon aanzicht. De kapvlaktes, die (deels) waren opgevuld met een gevarieerd bomenbestand en struikgewas, hebben de belevingswaarde en de biodiversiteitswaarde verhoogd. Meer licht op de bodem doet een bos leven. Hierop aansluitend; het licht op de bodem wordt nu bedreigd. Dat vloeit voort uit de

recente hoogbouw en de hoogbouwplannen bij het Centraal Station tegenover de Koekamp. Het valt niet uit te sluiten dat de effecten van hoogbouw een nadelige invloed hebben op de oude bomen van de Koekamp door schaduwwerking en windval.

Ook wordt er rekening mee gehouden dat de woningbouwprojecten (ook die in de Binckhorst) kunnen leiden tot een toename van de recreatiedruk op Koekamp en het Haagse Bos.

Deze laatste ontwikkelingen zullen veel aandacht vragen van de Gebruikersgroep Haagse Bos (waarin de AVN vertegenwoordigd is) in hun overleg met Staatsbosbeheer. In dat overleg zal ook de wens van Staatsbosbeheer, om bij gelegenheid een evenement in het bos te organiseren, aandacht krijgen.

10. Marlot

Adri Remeeus

De buitenplaats Marlot krijgt momenteel een opfrisbeurt. Daarbij wordt vooral gekeken naar woekerende exoten, die de ontwikkeling van een inheemse begroeiing in de weg staan. Om die reden werden dan ook in 2020/21 vooral de bamboe en de prachtframboos verwijderd. Tevens werden enkele oevers glooiend gemaakt, geplagd en met een kruidenmengsel ingezaaid. Voor een groot deel was dit een uitvloeisel van een door de AVN ontwikkeld plan.

In 2021 werd met de nodige inzet de hulst aangepakt, hetgeen nogal wat vragen opriep bij wandelaars die van mening waren dat het bos wel erg open werd en vogels broed- en nestgelegenheid zouden gaan verliezen.

Dit leidde tot een overleg met de beheerder, die aangaf dat de hulst vervangen zal worden door een meer gevarieerde aanplant van inheemse bomen en heesters. Overigens moet bedacht worden dat de hulst wel fraai oogt, maar veel schaduw op de grond werpt en voor vogels niet essentieel is. Voordeel is de natuurbeleving: het blokkeert het zicht op lelijke autowegen enz., helpt met de illusie echt even weg te zijn in de natuur.

11. Schenkstrook

Adri Remeeus, George de Ceuninck, Joost Gieskes

Lag in 2020 het accent nog op de herinrichting langs het Finnenburg, dit jaar stond de strook tussen de Prinses Beatrixlaan en de Wilhelmina van Pruisenweg in de aandacht. De gemeente heeft zich voorgenomen deze strook een ander aanzien te geven. Zij ontvouwde haar plannen tijdens een veldbezoek op 29 juli 2021 in aanwezigheid van de projectontwikkelaar, de stadsecoloog en AVN vertegenwoordigers. Het plan houdt in: de aanleg van glooiende oevers, vervanging van het gazon door kruidenrijk grasland, het verwijderen (en vervangen) van zieke bomen en de kap van zeven watercipressen. Zaken waar de aanwezige AVN leden mee in konden stemmen, alleen het kappen van de cipressen lag bij hen gevoelig. Het zijn weliswaar exoten en voor onze insecten niet waardevol, maar ze zijn wel vitaal en in 'de bloei van hun leven'. Ze stelden dan ook voor de cipressen met wortel en al uit de grond te halen, een tijdelijke plek te geven in de gemeentelijk groenopslag en ze later elders in de stad opnieuw te planten.

Het Wijkberaad Bezuidenhout liet echter weten voorstander te zijn van integraal behoud van de zeven watercipressen langs de Schenkstade.

Met in het achterhoofd:

- a. het gegeven dat de gemeente zich committeert aan meer kroonoppervlak van bomen in de stad;
 - b. dit oppervlak gunstig uitwerkt op opname van broeikasgas en water, en tevens hittestress tegengaat;
 - c. er toch telkens weer bomen verloren gaan door ziekten, bouwprojecten, aanleg riolering en vernieuwing van tramsporen,
- liet de AVN de gemeente weten de bewoners te steunen in hun streven de cipressen te behouden, hoewel we ons beseffen dat deze boomsoort qua biodiversiteit geen toegevoegde waarde heeft.

De gemeente heeft echter gemeld uitvoering te gaan geven aan het oorspronkelijke plan tot herinrichting, waarbij de cipressen niet gekapt zullen worden, maar verplaatst.

12. Cartouche

Adri Remeeus

De gemeente Leidschendam/Voorburg had grootse plannen met de langs de Noordsingel gelegen hockeyvelden en het aangrenzende park Rusthout. Langs de randen van het sportcomplex zijn flats gepland. Voorts zou er een woontoren komen aan de rand van Rusthout en tribunes langs de hockeyvelden. Zowel voor bewoners, sporters en bezoekers was een ondergrondse parkeergarage gepland. Dat dit impact zou krijgen op zowel de natuurwaarden (zoals bleek uit een in 2020 uitgevoerde broedvogelmonitoring) als de verkeersafwikkeling (een toename) mag duidelijk zijn. De woontoren is inmiddels uit het plan gehaald, maar inmiddels heeft het huidige College van B&W van Leidschendam-Voorburg het gehele project in de ijskast gezet. Een belangrijke reden daarvoor is dat de opening van winkelcentrum Mall of the Netherlands geleid heeft tot een nauwelijks beheersbare toestroom van autoverkeer in de verre omtrek van het winkelcentrum, ook op de Noordsingel, die immers gelegen is tussen de sportvelden/park en het winkelcentrum. De gemeente is bevreesd dat nog meer verkeer (sporters, bezoekers, bewoners van de geplande flats) tot een verkeersinfarct kan leiden. Het nieuwe College zal een besluit gaan nemen of het plan al dan niet wordt uitgevoerd en, zo ja, in welke vorm dat dan zal zijn .

13. Madeliefveld

Leon van den Berg

Het Madeliefveld is een nog onbebouwd stukje grond in de wijk Haagse wijk Leidschenveen in de nabijheid van de Nieuwe Driemanspolder. Er zijn echter al sinds 2020 grootschalige bouwplannen voor dit gebied door Wooninvest. Het gaat hier om hoogbouw met 250 woningen in sociale woningbouw en een parkeergarage. Dat valt slecht bij de omwonenden die vooral overlast vrezen en ook waardevermindering van hun woonomgeving. Bovendien ligt aan de Zuid- Oost zijde van het plan, langs de Veenweg ,een ecologische verbindingzone.

De AVN werd gevraagd om ondersteuning, maar kwam tot de conclusie dat de bouwplannen niet tegen te houden zijn, maar dat er wel winst kan worden geboekt op het

gebied van meer groen dan nu is voorzien. Qua biodiversiteit is het veld niet erg onderscheidend, dus ook daar zaten geen openingen. Daarna werd het een tijd stil totdat we opeens benaderd werden met de wens om een natuuronderzoek van de locatie. Dit onderzoek zou zo snel klaar moeten zijn vanwege de besluitvorming, dat er alleen al voor een inventarisatie nauwelijks tijd zou zijn. Het is dan ook niet door AVN opgepakt.

14. Overig

Peter Hegi

De portefeuillehouder heeft in 2021 contact gehad met de groenbeheerder van Ypenburg/Leidschenveen. Deze wijken kennen geen eigen portefeuillehouder maar het is goed als de AVN kennis neemt van ontwikkelingen op het gebied van het groenbeheer. Ook is er af en toe contact met de twee Stadsecologen van Den Haag.

15. De Paauw, plan uitbreiding stadhuis Wassenaar

Caroline de Jong

We schreven een brief aan de gemeente Wassenaar over de bouwplannen voor de Paauw. Het stadhuis is gelegen in Natuur Netwerk Nederland. Het park was net helemaal opgeknapt volgens een opgesteld beheerplan, dat recht doet aan de eertijdse aanleg. We kregen een keurig antwoord van de gemeente. De gemeenteraad van Wassenaar heeft afgezien van een uitbreiding om alle ambtenaren te kunnen huisvesten in De Paauw. Laatste informatie die we kregen: horeca komt in de Paauw, niet in het park.

16. Kapvergunningen Wassenaar ter inzage

Joost Gieskes, Caroline de Jong

De AVN schreef een zienswijze over het voorgestelde nieuwe kapvergunningstelsel. Het idee was het stelsel te vereenvoudigen, maar we vinden het voorgestelde juist heel ingewikkeld. Beter altijd een kapvergunning aanvragen. Dan kan de gemeente aan een aantal criteria beoordelen of de boom mag worden gekapt. Kortom de oude verordening handhaven en zo nodig hier en daar wat versoepelingen.

17. Fietspad Ruijgenhoek

Tim den Outer

Na inspraak namens de AVN en druk van andere organisaties over de ongewenstheid van het fietspad door de natuur, heeft de gemeenteraad van Den Haag in januari met grote meerderheid een amendement aangenomen over het uitvoeringsprogramma Ruim Baan voor de Fiets. Daarmee werd de recreatieve fietsverbinding door het Oostduinpark verwijderd omdat dit een Natura 2000 gebied is.

18. Meijndel

Jos Verhoeff

In 2020 werd een oud plan weer uit onverwachte hoek actueel. Ondanks verzekeringen van Dunea in de belangenraad Meijndel werd een plan namens Dunea ingediend bij de gemeenten Den Haag en Wassenaar waarin onder anderen het oude plan voor een doortrekken van het fietspad vanaf het Zwarte pad richting noorden stond. Maar ook de door de gemeente Den Haag gekoesterde wens wat meer wandelingen (rondjes) in het erg gevoelige gebied de Ruijgenhoek te creëren stond er in. Er waren wandelpaden geprojecteerd dwars door rustgebieden.

De AVN heeft het opgenomen met de gemeenten en met de belangenraad. Deze was niet in de plannen gekend van tevoren, was daar uiteraard niet gelukkig mee en heeft dat aan Dunea te kennen gegeven. Door deze druk van verschillende kanten heeft Dunea het nieuwe padenplan ingetrokken. De belangenraad heeft in een aantal werksessies een alternatief plan ontwikkeld, waar de wandel en fietsroutes niet worden aangepast, maar de wandelrondjes worden gecreëerd over bestaande wandelpaden. Ook het fietspad is van de baan.

Ook de AVN heeft een plan gepresenteerd met onder anderen een uitkijkpunt waar je van buiten het gebied naar binnen kunt kijken zonder verstoring.

Toch is de AVN geschrokken dat het zover had kunnen komen. De belangenraad is er immers voor om vroegtijdig met dit soort ontwikkelingen mee te denken.

STADSDEEL SCHEVENINGEN

19. Nieuwe Scheveningse Bosjes

Tim den Outer

In april hebben we bij de groenbeheerder navraag gedaan naar onderhoudswerkzaamheden in de Nieuwe Scheveningse Bosjes waarbij ook veel klimop was verwijderd. Van de zijde van de gemeente werd bevestigd dat klimop vanwege haar ecologische waarde alleen in bijzondere gevallen wordt verwijderd.

In september namen wij deel aan een bijeenkomst met de groenbeheerders van de gemeente en een vertegenwoordiger van het projectbureau dat een beheerplan opstelt voor de Nieuwe Scheveningse Bosjes. Dit zal waarschijnlijk langs dezelfde lijnen zijn als het nu vastgestelde beheerplan voor de Scheveningse Bosjes. Nadien hebben wij met dezelfde personen een wandeling door de Scheveningse Bosjes gemaakt om informatie over natuurwaarden te delen (meeste broedvogels zijn in de randen te vinden waar het rustiger is).

De Nieuwe Scheveningse Bosjes en het Westbroekpark werden op broedvogels geïnventariseerd volgens de BMP-methode van SOVON. De MUS-tellingen tussen het Carlton Beach hotel en de haven gaven een beter beeld van het voorkomen van broedvogels als huismus en gierzwaluw.

20. Scheveningse Kustzone

Tim den Outer, Reinder de Boer

Op basis van onze visie op natuurinclusiviteit in Scheveningen volgen en beïnvloeden we diverse deelprojecten. Dit doen we op basis van het AVN rapport "Natuurrijk Scheveningen". We trekken op met bewonersorganisaties en Stichting Duinbehoud. Samen met VolkerWessels Vastgoed maakten we bijvoorbeeld een inspiratierapport voor natuurwaarden in het Noorderhavenhoofdproject. Deze bijdrage werd in juni op uitnodiging van VolkerWessels Vastgoed besproken met vertegenwoordigers van gemeentediensten en bewoners.

De al jaren steeds weer vernielde rasters op de zeereep naast Oscar's werden herhaaldelijk onder de aandacht van SBB als beheerder van dit Natura 2000 duinterrein gebracht. Deze problematiek werd in november ook uitgebreid besproken met vertegenwoordigers van gemeente Den Haag; terreinbeheer, bewoners en ondernemers in een door de organisatie TrashUre Hunt georganiseerde bijeenkomst over het Zwarte Pad.

Er waren persberichten over agressie van honden tegen rustende zeehonden op het strandje naast het Noorderhavenhoofd. De suggestie voor een beschermde zeehondenrustplaats zoals in het rapport “Natuurrijk Scheveningen” werd nog eens onder de aandacht van bestuur en politiek gebracht.

Met vertegenwoordigers van Bewonersorganisatie Havenkwartier werd afgestemd over mogelijkheden tot vergroening in de Scheveningse Haven, waarbij wij de bevordering van wilde planten als die van het zeedorpenlandschap (bijvoorbeeld wondklaver en oorsilene) onder de aandacht hebben gebracht. Wij hebben ons voorgenomen de hiervoor geschikte plekken te inventariseren en zullen een overzicht hiervan als bijlage van het rapport “Natuurrijk Scheveningen” presenteren. Vanuit dezelfde visie over bevordering van wilde plantengroei hebben wij op 16 juni ingesproken bij de Commissievergadering Ruimte over de herinrichting van het Hennephofkerkplein.

21. Verversingskanaal

Reinder de Boer

Nadat in 2020 het Verversingskanaal gedeeltelijk een ecologische verbinding is geworden zijn er in 2021 schanskorven geplaatst waar glasaaltjes (jonge paling) bescherming kunnen vinden. Er is een broedvogelinventarisatie uitgevoerd die we kunnen gebruiken bij toekomstige planvorming.

22. Padelbanen Klein Zwitserland

Frederike Bloemers

In juli heeft de AVN in afstemming met omwonenden een bezwaarschrift ingediend tegen de omgevingsvergunning d.d. 9 juni 2021 voor het tijdelijk veranderen van Klatteweg 125 (terrein van de voormalige kwekerij Klein Zwitserland) door het aanleggen van 4 padelbanen voor de duur van 9,5 jaar. Vervolgens hebben Frederike en Caroline in oktober een mondelinge toelichting bij de Bezwaarschriftencommissie gegeven. In 2021 is niets meer vernomen en gingen de aanlegwerkzaamheden onverminderd voort. De bezwaren richten zich op verstoring van natuurbeleving, en van fauna (vleermuizen, vogels als gierzwaluw en huismus) door geluidsoverlast, de glazen wanden en de verlichting.

Het contact hierover met de Duttendel Wittebrug Wijkvereniging werd ook benut door Tim den Outer om samenwerking aan te bieden met betrekking tot aandacht voor flora en fauna, waaronder het idee van bewoners om nestkasten op te hangen.

23. Kantoor naast Catshuis

Joost Gieskes, Caroline de Jong

De AVN heeft evenals vele andere organisaties een brief geschreven over de geplande bouw van het kantoor in Park Sorghvliet voor 200 medewerkers door de Rijksoverheid, dat in strijd zou zijn met verschillend beleid van diezelfde Rijksoverheid: Rijksbeschermd Stadsgezicht, rijksmonument, groen rijksmonument, Natuur Netwerk Nederland, en ook een behoudend bestemmingsplan. Uiteindelijk was de AVN de enige die insprak bij de Gemeenteraad. De Gemeenteraad heeft de plannen unaniem verworpen. Daarna heeft de Rijksoverheid besloten van de plannen af te zien.

24. Haringkade

Caroline de Jong, Tim den Outer

Naar aanleiding van de vraag van een omwonend AVN lid, hebben we in april een digitale bijeenkomst gehad met initiatiefnemer, AVN leden en bewonersorganisaties over mogelijkheden het gebied langs de Haringkade natuurvriendelijker te maken.

De door Corona uitgestelde rondgang langs het groen van de Haringkade heeft begin november plaats gevonden met de stadsecologen, groenbeheerder en omwonenden.

Verschillende voorstellen voor een meer ecologische inrichting passeerden de revue. We hopen dat de gemeente deze oppakt. Wordt vervolgd.

25. Scheveningse Bosjes

Caroline de Jong

Het **beheerplan** voor de Scheveningse Bosjes is in het begin van dit jaar gepubliceerd. De AVN schreef een uitgebreide reactie, met als voornaamste punten:

1. “Wat goed is moet goed blijven”. Het is belangrijk om geleidelijk, gefaseerd en pleksgewijs in te grijpen. Geen grootschalige dunningen meer in het bos dat na de oorlog is aangeplant, en zeker niet in de delen die ouder zijn, zoals de Corsicaanse dennen op het Belvédèreduin. Uitgangspunt: Ingrijpen nee, tenzij....
2. Oude eiken langs de Scheveningseweg en dennen op het Belvédèreduin op korte termijn bevrijden van andere soorten (bijv. esdoorns).
3. Rustgebieden: Gebieden die al rustig zijn als rustgebied toevoegen: het bos achter Madurodam en het bos tussen Duinweg en waterpartij. Daar middenin geen zichtlijn openkappen.
4. Mantelvegetatie ontwikkelen goed, maar behoud de dennen met laaghangende takken en de fraaie kerspruim van het Belvédèreduin. Gebruik ook een gedeelte van het gras voor ontwikkeling van zoomvegetatie.
5. Veel goede dingen in het plan:
 - . terug planten gewenste bomen en struiken -na kap esdoorns of verwijderen van sneeuwbes- voorkomt dat het weer dicht groeit met ongewenste soorten;
 - . inheems plantmateriaal gebruiken, wat de AVN betreft, zo mogelijk lokaal
 - . dichthouden tussen de paden enz.

We kregen daarop een reactie, onder andere dat het streven is de waarden van de Scheveningse Bosjes te behouden, dat maatwerk zal worden toegepast bij de uitvoering, dat het een en ander “in gezamenlijkheid verder wordt uitgewerkt” als een deelgebied aan de beurt is.

In juni besprak de gemeenteraad het **uitvoeringsplan van de in 2017 vastgestelde visie** op de Scheveningse Bosjes. De AVN schreef een brief en sprak in over de oversteek over de Teldersweg, prioriteiten voor onderhoud van paden en meubilair en het beheerplatform. De Gemeenteraad besloot op 15 juli het collegevoorstel voor de Scheveningse Bosjes wat te veranderen. Het beschikbare geld wordt gebruikt voor meubels en paden in de Scheveningse Bosjes. En een toilet op de speelplaats aan de Ary van der Spuyweg. De vergroening van de Ver Huellweg komt later. Dat wordt betrokken bij het onderzoek naar de uitbreiding van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur.

De Raad vroeg ook aan het College naast de digitale een beheerplatform in te stellen voor Westbroekpark en Scheveningse Bosjes. Die belangrijke ontwikkelingen in het gebied

bespreekt en bewaakt. Zoals voorgesteld in de Visie op de Scheveningse Bosjes, met gemeente, gebruikers, omwonenden- en belangenorganisaties.

Ook organiseerde de gemeente **wandelingen door de Scheveningse Bosjes over de uitvoering van het Beheerplan.**

- Op de paden komt een steenkorrel mengsel. Op een aantal cultuurhistorische paden (te denken aan het wandelpad langs de Scheveningse weg en de Kapellaan) wordt straatbakstenen (zand/terracotta) gebruikt.
Opmerking: Naast voldoende paden voor mensen met een beperking is er ook een grote behoefte aan zandpaden.
- Er worden bomen verwijderd die met oude bomen concurreren.
- Er worden struiken verwijderd langs de paden en op zichtassen.
Voorstel: beginnen met de sneeuwbes en in tweede instantie pas gewenste soorten struiken verwijderen, zodat er voldoende overblijft voor vogels.
- Er wordt gezaaid.
Opmerking: is het niet beter om, te kijken wat er vanzelf komt, te werken met maaisel uit de omgeving. Ook aanplant struiken en bomen afkomstig uit de omgeving (bijv. Meijndel, zie rapport van de Bosecologen).

Antenne/zendmast Scheveningse Bosjes

De ronkende aggregaat bij de Dr Aletta Jacobsweg is begin januari na onze bezwaren vervangen door een elektriciteitsvoorziening.

Aan het eind van het jaar hoorden we dat de mast wordt verplaatst naar een locatie tussen Bataaf en Teldersweg, en opgenomen in een lichtmast, samen met een sirene die nu is geplaatst aan de Ver Huellweg.

Madurodam

De Raad van State heeft geoordeeld en de geplande kap in de Scheveningse Bosjes voor de uitbreiding van Madurodam zou kunnen beginnen.

In november is nog wel een motie in de Gemeenteraad aangenomen voor snellere vergroening van het voorplein van Madurodam. Daar werden de bloembakken in 2016 weggehaald, en ligt nu een steenvlakte. In het plan van Madurodam en het PUK staat dat het plein wordt vergroend.

Een motie over betaald parkeren rond Madurodam haalde het niet. De Ver Huellweg (naast de waterpartij in de Scheveningse Bosjes) staat vol met min of meer permanent geparkeerde auto's. De wethouder zei dat mee te nemen bij de evaluatie van betaald parkeren in de buurt.

26. Rugstreepadden

Jos Verhoeff

2021 was het jaar van de rugstreepadden. Door de extreme regenval in juni zijn deze beschermde dieren massaal ondergelopen bouwplaatsen op getrokken. De verhuizing van het Zuiderstrandtheater moest ervoor opgeschort worden. De bouwplaats werd een tijdlang volgepompt met water totdat de rugstreepadden naar een veiliger plek zijn overgebracht. Ook de bouwplaats in de gemeente Westland voor de bouw van woningen in Westmade Noord heeft om dezelfde reden stil gelegen. Als compensatie voor rugstreepadden bij

bouwprojecten worden amfibieën poelen aangelegd. Eventueel worden padden overgebracht naar bestaande poelen.

Overigens is hier het laatste woord nog niet over gesproken. Ook de provincie heeft hier haar stem inmiddels laten horen.

ZUIDWEST

27. Dreven/Gaarden/Zichten

Arnim van Oorschot

Den Haag Zuidwest is één van de meest groene wijken van de stad, met een helder raamwerk en weidse opzet van lanen, singels, parken en pleinen. De AVN benadrukt het belang van het behoud van de groenblauwe structuur en deze als basis te nemen voor de toekomstige inrichting voor de verdichtingsopgave met 10.000 extra woningen. We vragen naast gebruikswaarde voor het toenemend aantal inwoners speciale aandacht voor natuurwaarden. Op 5 januari behandelde de Raadscommissie Ruimte de nota van uitgangspunten. Wij vroegen speciale aandacht voor

- Ecologische verbindingzones: houd ze waar ze zijn. Een verschuiving van de ecologische verbindingzone in Zichten, richting sportvelden, is niet acceptabel.

Het gaat erom de Stedelijke Groene Hoofdstructuur te handhaven, te verbeteren ook uit te breiden. Zeker niet te versmallen of te verplaatsen. Bij het aannemen van de Agenda Groen door de Gemeenteraad op 15 december 2016 bevestigde de Raad het gemeentebestuur: : "Met het aanwijzen van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur verplicht het gemeentebestuur zich om deze op eenduidige en herkenbare wijze duurzaam in stand te houden en waar mogelijk te versterken."

- Behoud de groen-blauwe structuur. Zuidwest is één van de meest groene wijken van de stad, met een helder raamwerk en weidse opzet van lanen, singels, parken en pleinen. Dat moet zo blijven. Houdt het oppervlak groen en water daadwerkelijk in stand. En doe dit met speciale aandacht voor natuurwaarden. Er is grote behoefte aan natuurlijk groen!

- Strokenbouw in het groen heeft de voorkeur boven halfopen bouwblokken,

De wijken Zichten Dreven en Gaarden werden opgezet volgens de principes van CIAM (Congrès Internationaux d'Architecture Moderne): stroken-en hoogbouw in uitgestrekte groenzones. AVN benadrukt de groene opzet van CIAM: De groenaanleg werd de basis van de wijk. In het bijzonder vrijstaande hoogbouw in het groen werd gezien als een manier om licht, lucht, en contact met de natuur te verenigen met een hoge dichtheid. De samenhang tussen verkaveling, bebouwing en openbaar groen die in het beschermd stadsgezicht zo op prijs gesteld wordt moet als uitgangspunt gelden voor vernieuwbouw of nieuwbouw van het hele plangebied.

Deze drie aandachtspunten bleven sedertdien de leidraad van onze inzet voor het behoud van groen en natuurlijke waarden in het gebied. De natuur moet ook na verdichting de groene wijk binnen kunnen dringen. We voelen ons gesterkt in participatiebijeenkomsten waarin bewoners natuur in hun wijk hoge prioriteit geven. Bij de bespreking van de structuurvisie voor Zuidwest Den Haag konden we het gelang van een goede groen-blauw raamwerk en een natuurlijke dooradering onder de aandacht brengen van de projectleider. Bij een presentatie in een Stadgesprek over groen in Zuidwest Den Haag lichtten wij dit nader toe en gaven aan hoe er in de wijk natuurinclusief gebouwd kan worden.

Met name op twee punten komt in de plannen het groen in gedrang

-De ecologische verbindingzone op de noordelijke grens, met de sportvelden Escamp, dreigt in het gedrang te komen. De zone van minimaal 30 meter van hoge ecologische waarde moet in de plannen richting sportvelden opschuiven. De sportvelden moeten toegankelijker en opener worden. De eerste schetsen zien er verre van groen uit. Bij het aannemen van de Nota van Uitgangspunten nam de gemeenteraad een motie aan dat de ecologische verbinding in elk geval niet mag verdwijnen.

-De strokenbouw in het groen wordt in de plannen grotendeels vervangen door halfopen bouwblokken met groen op de daken van te realiseren parkeergarages. Het college rekent dit groenoppervlak ten onrechte als volwaardig groen mee. We zijn het daar niet mee eens. Om te bezien of het aantal parkeerplaatsen in de nieuwbouwplannen kan worden beperkt discussieerden we mee in sessies Mobiliteitstransitie in Zuidwest Den Haag.

Aan het eind van 2021 ligt het Projectdocument Dreven Gaarden Zichten gereed ter behandeling van Raadscommissie en Raad. Het ecologisch rapport ziet er veelbelovend uit. Maar het Beschermd Stadsgezicht wil het college intrekken ten gunste van meer woningbouw.

28. Leyenburg

Arnim van Oorschot

In Leyenburg vroeg de Buitenplaats Leyenburg speciale aandacht. Van de voormalige buitenplaats, ééns zeven hectare groot, resteren nog een beboomde oprijlaan en een waterpartij in een groen perk. Er staan monumentale bomen, een kastanje en een dubbele rij lindes. Tussen de kiosk en de frietkraam ligt een mooie groenstrook, waarin ook nog een vijvertje ligt. Hierin staan volwassen bomen, waaronder een hele fraaie beuk.

De buitenplaats behield bij het vertrek van de openluchtschool een groenbestemming. Het besluit werd mede gebaseerd op een advies van de Nederlandse Tuinenstichting om de oude waarde van de buitenplaats in ere te herstellen en aan te vullen. De oude kastanjes, de oude taxushaag en de laan met lindebomen zouden blijven behouden

Nu wil de gemeente het restant van de openluchtschool, in gemeentelijk bezit, slopen en er tijdelijke woningen bouwen ten behoeve van zorgdoelgroepen en statushouders.

Uitgangspunt van dit 'doorbraakplan' is dat de bomen behouden blijven.

AVN wendde zich tot de gemeente met het verzoek om haar op de hoogte te houden van mogelijke bouwplannen. We vroegen natuurwaarden in de buitenplaats te bewaren.

29. Herinrichting binnentuinen Erasmusweg - Pieter Langendijkstraat Bas Steenks

Een bewoner meldde in november 2020 de kaalslag van struiken in een binnentuin langs de Erasmusweg.

In de binnentuinen tussen de Erasmusweg en de Pieter Langendijkstraat, staan veel volwassen bomen. In februari 2021 is een omgevingsvergunning verleend voor de kap van 17 bomen. De eigenaar van het complex wil de 3 binnentuinen herinrichten en klimaatadaptief maken. Daartoe wil men in iedere tuin een wadi aanleggen. De te kappen bomen zijn gecontroleerd door een hoveniersbedrijf met de VTA controle. Omwonenden hebben de AVN gevraagd, of deze kap noodzakelijk is. Dit betrof o.a. 2 elzen en 6 Italiaanse populieren. In de motivatie wordt aangegeven dat deze bomen te groot zijn voor deze tuinen. De AVN is echter van mening, dat in deze tuinen voldoende ruimte is voor deze gezonde bomen en dat die een fraai beeld vormen. De AVN heeft in overleg met het hoveniersbedrijf en de eigenaar van het complex, afgesproken dat de 6 Italiaanse

populieren en de 2 elzen behouden blijven. De overige te kappen bomen zijn niet te behouden en worden gekapt. Voor de te kappen bomen worden nieuwe herplant.

STADSDEEL LOOSDUINEN/KIJKDUIN

30. Strandhuisjes

Jos Verhoeff

De gemeente Den Haag had een nietszeggende evaluatie gedaan van de vijfjarige pilot voor de 40 strandhuisjes, die in 2020 afliep. Een aantal natuurorganisaties heeft de nieuwe vergunning proberen tegen te houden, maar uiteindelijk is in 2021 de pilot voor 5 jaar verlengd, ondanks de nieuwe regelgeving, met de oude voorwaarden. Helemaal gesloten is het dossier dus niet, het blijft een pilot, maar uit ingewonnen juridisch advies bleek al in 2021 dat de kansen om via een bezwaarprocedure bij de Raad van State de huisjes te laten verdwijnen minimaal zouden zijn. De pilot was weliswaar voor 5 jaar, maar juridisch gezien waren een paar cruciale vergunningen zonder einddatum afgegeven. Dat geeft weinig hoop op 2025, wanneer de pilot 'definitief' afloopt. Inmiddels komen de huisjes ook voor op het ontwerp voor nieuwe bestemmingsplan voor het strand.

31. Herinrichting Groenzone Haagse Beek

André Smit

De wegen tussen Houtrust en Kijkduin zijn in 2018-2019 geheel heringericht, maar een deel van het project is vertraagd: de geplande aanpak van de groenzone van de Haagse Beek tussen de Savornin Lohmanlaan en de Daal en Bergselaan. De beek was hier erg smal, er was nauwelijks stroming en gebrek aan zonlicht door veel te dicht op elkaar staande bomen. Ook leven er weinig vissen en amfibieën in de beek.

De kwaliteit van de gehele groenzone wordt verbeterd. De werkzaamheden bestaan uit het weghalen van 260 bomen, het verbreden van de Haagse Beek en het herinrichten van het gebied met 480 jonge bomen en struiken. De werkzaamheden zijn begonnen in december 2021 en lopen door tot eind april 2022.

Bij dit project van de gemeente zijn de Bomenstichting, de IVN en de wijkverenigingen en natuurlijk de AVN goed betrokken.

32. Sportcomplex Laan van Poot

André Smit

In april 2021 heeft de stuurgroep Sportpark Laan van Poot een uitgebreid rapport overhandigd aan de wethouder, namens 15 sportorganisaties die maar liefst 22 sportverenigingen vertegenwoordigen. De wijkvereniging, omwonenden en natuurverenigingen waren niet betrokken bij dit project.

Het project behelst het vervangen van de Hellashal (4000 m²), een upgrade van de tribune (6800 m²) en het afbreken van de huidige Haag Atletiek gebouwen, die worden vervangen door een hal voor diverse atletiek activiteiten. (3750 m²).

Het huidige bebouwde oppervlak bedraagt slechts 3880 m². De AVN heeft contact gezocht met de stuurgroep en vervolgens deelgenomen aan twee workshops met alle betrokkenen. Hieruit is een aangepast/herijkte visie op het eerste plan voortgekomen, met een flinke reductie in het te bebouwen oppervlak. De geplande gebouwen zullen duurzaam gebouwd worden met groene daken en zonnepanelen.

Het is duidelijk dat er een upgradering komt van het verouderde sportpark dat deels te maken heeft met de slechte staat van de huidige voorzieningen. Maar de bebouwing ligt

zeer dicht tegen het Westduinpark, een Natura 2000 gebied, en de forse uitbreiding zal resulteren in meer bezoekers, licht- en lawaai overlast en parkeerdruk. De stikstofdepositie op het Westduinpark komt voor een groot deel van het verkeer. Dus is er behoefte aan een gedegen mobiliteitsplan.

De AVN zal samen met de Haagse Vogelbescherming en de IVN deelnemen aan het vervolgtraject. Ook wordt stichting Duinbehoud goed op de hoogte gehouden.

33. Westduinpark, Wapendal en Bosjes van Poot

André Smit

Door Corona is er de afgelopen twee jaar weinig vergaderd en slechts twee keer is er een Zoom vergadering gehouden. In de afgelopen periode was het zeer druk in het Westduinpark en veel bezoekers begaven zich buiten de gebaande paden. De handhaving had het er zeer druk mee.

Het afgelopen jaar zijn er veel schapen hekken geplaatst om toegang tot de olifantenpaadjes tegen te gaan. Ook was de werkgroep Ecologisch Beheer Westduinpark zeer actief met het dichtleggen van illegale wandelpaden en mountainbikeroutes. In de Natte Pan worden een aantal paden aangepakt en op diverse plekken wordt duindoorn geplant om zandverstuiving tegen te gaan. Er is ook begonnen aan het verwijderen van invasieve soorten zoals de sneeuwbes en mahonie. De historische grensmaal van het jachtgebied van Koning Willem II was dit jaar weer vernield en wordt nu gerestaureerd en op de oorspronkelijke plek geplaatst. Door de locatie te omheinen en te beplanten met helm wordt de maal beter beschermd. De communicatie met het stadsdeel is verbeterd door een uitgave van een nieuwsbrief.

34. Madestein

Marian Langeveld

Het plan voor herinrichting van het Landschapspark Madestein is in 2021 nog niet naar Ben W opgestuurd.

Wel is in 2021 de herinrichting van de Witte Vlek met o.a. vispaaiplaatsen en natuurvriendelijke oevers door het Hoogheemraadschap Delfland afgerond.

In december 2021 is AVN uitgenodigd om mee te denken over de ontwikkelingen in Nationaal Park Hollandse Duinen, voor het deelgebied S(olleveld), O(ckenburgh), M(adestein).

Hierbij wordt gestreefd naar het versterken en uitbreiden van een bufferzone tussen strand en achterland langs de Monsterseweg/Haagweg en het toegankelijker maken van dit gebied.

In zowel de plannen voor het Landschapspark Madestein als voor deelgebied SOM staan verbindingen dmv voetgangers- en fietsbruggen tussen Parnassia en Vroondaal ter uitbreiding van recreatieve routes tussen Madestein, Vroondaal en Parnassia. Hierdoor komen er verbindingen dwars door de ecologische bufferstrook. Deze gebieden worden al verbonden ter hoogte van de Stenen Kamer voor voetgangers en fietsers.

Zie vorig jaarverslag, de AVN blijft bij haar eerdere reacties op de plannen: zij is voorstander van handhaving van de bestaande zonering tbv de natuur door het aantal toegangen en paden niet verder uit te breiden.

35. Toekomstige bebouwing van Het Watergat in Monster

Jeannine Engels, Marian Langeveld, Jos Verhoeff

Op 21 oktober 2021 publiceerde de gemeente Westland het Ontwerp Bestemmingsplan Het Watergat te Monster. Dit plan is de opvolger van de Ontwerp Bestemmingsplannen De Duinen 6 b in 2008 en 2017. In het nieuwe plan heeft men meer tussenruimtes gelaten voor de duinen. En heeft men geprobeerd meer rekening te houden met de ecologie dankzij het benutten van een aan de noordkant aangrenzende onbebouwde strook. Het bouwplan grenst echter nog steeds direct aan het N2000 gebied Solleveld. Op dat punt komen er bouwhoogtes voor 3 en 4 hoge woonlagen. Terwijl het juist van belang is, dat daar een buffergebied komt om de natuur niet verder te belasten. De AVN heeft eind november 2021 een Zienswijze ingediend, evenals o.a. Stichting Duinbehoud en Natuurlijk Delfland. Ondertussen vindt een meerderheid in de gemeenteraad van het Westland het woningbouwprogramma van 133 woningen in de vrije sector een prima idee.

36. Westlandse kust, strandtenten

Jeannine Engels

In mei 2021 heeft de betreffende wethouder een aantal beleidsvoornemens voor de kust neergelegd bij de commissie Economie, Financieel Beleid en Organisatie. Dat hield o.a. in meer jaarrond strandtenten, verlichting op de strandslagen, een beperkte uitbreiding van recreatie, een hellingbaan voor auto's op de Molenslag in Monster. Over deze zaken is de gemeente Westland in gesprek met het hoogheemraadschap en de provincie Zuid-Holland. Natuurorganisaties hebben hun kritische beoordeling aan de gemeente laten weten. Over de voortgang van deze projecten is weinig bekend.

37. Westmade Noord

Marian Langeveld, Frederike Bloemers, Jos Verhoeff

In 2021 is er nog geen zitting van de Raad van State geweest over het Bestemmingsplan Westmade Noord. Wel is desgevraagd input geleverd voor het deskundigenverslag van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB).

ZOETERMEER

38. Buytenpark-Driemanspolder-Zoetermeer

Leon van den Berg

Het Buytenpark 2021, stilte voor de Storm?

Dankzij corona waren er in 2021 veel meer bezoekers in het Buytenpark dan gebruikelijk. Die trend werd al in 2020 ingezet om dezelfde reden. Hierdoor is een grote recreatiedruk op het gebied ontstaan en is de rust soms ver te zoeken. Het jaar begon qua activiteiten rustig voor het Buytenpark. Belangrijk was de presentatie van het AVN-onderzoek naar biodiversiteit en broedvogels. Dit was in 2020 in gang gezet. Adri Remeus heeft het

resultaat op 26 mei aangeboden aan wethouder Groeneveld van Zoetermeer. Ook werd gesproken met de nieuwe general manager van SnowWorld Joost van der Minne over eventuele uitbreidingsplannen in Zoetermeer. Die zijn vooralsnog uitgesteld wegens corona en de interne verbouwing van het skicomplex.

Voor de rest leek er in 2021 niet erg veel op het programma te staan, maar schijn bedriegt. Eind 2020 werd het Kwaliteitsteam Buytenpark waarvan uw portefeuillehouder Zoetermeer voorzitter is, onaangenaam verrast door het voornemen van Arjen Koene om een fietsklim te realiseren. Een ambitieus project dat gezien de noodzakelijke financiën weinig kans van slagen zou hebben. Tijdens een verkennend gesprek werden bezwaren vanuit het oogpunt van natuurbescherming geuit. Daarna bleef het lange tijd stil, totdat een stichting werd gevormd om het plan meer handen en voeten te geven. In november werd het Kwaliteitsteam uitgenodigd voor een bijeenkomst waarin de plannen nader werden uitgelegd en het team (en de AVN) zouden kunnen meedenken. Het Kwaliteitsteam gaf aan dat graag te komen, maar dat men wel tegenstander van het plan is. Daarop kwam het bericht dat het bestuur welkom was onder twee voorwaarden: een constructieve opstelling ten opzichte van het plan en een akkoordbevinding dat de realisatie ervan deels in het natuurgedeelte van het Buytenpark zou komen. Beide voor het Kwaliteitsteam een brug te ver. En niet alleen voor deze organisatie, maar ook voor omwonenden die een petitie tegen dit voorstel zijn gestart. Ook de beide in het park aanwezige tuinverenigingen zijn tegen. Voor het Kwaliteitsteam en mede-tegenstanders een reden om op 31 december een brief naar het Zoetermeerse College te sturen om deze op haar verantwoordelijkheid voor de natuur in de stad te wijzen.

N3MP, vogelexplosie

Het lag in de bedoeling dat in 2021 de nieuw aangelegde waterberging annex natuur/recreatiegebied De Nieuwe Driemanspolder aan de gemeente Zoetermeer zou worden overgedragen. Dat is niet gebeurd omdat in het gebied nog diverse onvolkomenheden in de aanleg zijn geconstateerd. De aannemer moet deze eerst oplossen. Intussen is het gebied -juist door het open karakter en vele watergebieden- een eldorado voor vogels geworden. Een deel ervan komt vanuit nabijgelegen parken zoals de Balij, het Westerpark en het Buytenpark, maar verreweg de meesten hebben dit gebied zelf ontdekt en zijn er massaal neergestreken. Daarbij gaat het ook om meer zeldzame soorten. Samen met portefeuillehouders Tim den Outer en Reinder de Boer wordt een werkgroep natuurwaarden Nieuwe Driemanspolder (N3MP) voorbereid om met name mee te denken en toezicht te houden op een voor het behoud van de biodiversiteit juist gemeentelijk beheer.

Bomenkap

Het begon op te vallen: in gemeentelijke berichten over vergunningen kwamen steeds vaker kapvergunningen voor, hetzij als aanvraag, hetzij als besluit. De portefeuillehouder Zoetermeer besloot daarom om in de periode 7 december tot 31 december bij te houden

wat er op dit gebied speelt. De uitkomst was schokkend: 132 bomen moeten het veld ruimen en er worden maar twee herplant. Dit lijkt in verband met groen in de stad en het terugdringen van CO₂ geen goede zaak. Om te voorkomen dat het hier om een incident gaat, zal dit in het komende eerste kwartaal van 2022 nauwlettend in de gaten worden gehouden.

RIJSWIJK

39. Rijswijk

Peter Hegi

Een belangrijk item in 2021 is de toekomst van Pasgeld Oost, een groenstrook tussen de Vliet en de nieuwe bebouwing van Rijswijk Buiten. Er werd een klankbordgroep ingesteld waar de AVN ook deel van uitmaakt. De klankbordgroep moet de gemeente adviseren over de toekomst van Pasgeld Oost. Uiteindelijk heeft de gemeente besloten Pasgeld Oost te bebouwen maar er komen minder huizen dan eerst gepland. Het oude slagenlandschap wordt niet bebouwd, wel komen daar natuurvriendelijke oevers.

In 2021 worden ook weer straten heringericht wat consequenties heeft voor de bomen in die straten die meestal op de leidingen staan en dan gekapt moeten worden. De AVN wordt in de plannen betrokken maar kan de kap over het algemeen niet tegen houden.

Begin januari begint in Rijswijk een nieuwe groencoördinator. De portefeuillehouder maakt kennis met haar.

Zoals ook in vorige jaren is de portefeuillehouder actief in het Platform Groen in Rijswijk en beperkt in de Natuurtuin in het Wilhelminapark.

VOORBURG

40. Voorburg

Anne Mieke Breedveld

Aandachtspunt voor de AVN voor Voorburg is de discussie over de HOV van Den Haag CS naar Voorburg Station over de Maanweg, die mogelijk de beschermde ecologische zone van de Broeksloot op het grensgebied van de Binckhorst met Voorburg-West, Opa's veldje, Scouting en de tuin van Huygens' Hofwijck aantast.

STEDELIJK/ PROVINCIAAL/LANDELIJK

41. Nota Stadsbomen

De Nota Stadsbomen is in april aangenomen door de Raad.

In het Raadsbesluit worden de volgende doelen gesteld voor een toekomstbestendig stadsbomennetwerk:

1. In 2030 hebben we tien niet verbonden schakels in de Hoofdboomstructuur weten te verbinden;
2. In 2030 kunnen we vijf nieuwe boomstructuren als Hoofdboomstructuur toevoegen aan de stad;
3. In 2030 is 75% van het aantal stadsbomen ecologisch passend 4*, 3* of 2*.

Ook mooi is dat er een groter kroonoppervlak moet komen, en dat dat wordt gemonitord. Belangrijk dat zo bomen zo ook ouder kunnen worden, en ecologisch waardevoller.

Er zijn 24 hoofdboomstructuren toegevoegd, en er zijn 32 wegen met een ambitie/ wens daarvoor. Die eerste staan in het Raadsbesluit, de tweede niet.

Ook goed: In 2021 het communicatie-en uitvoeringsprogramma 'Meer blad voor de stad' ontwikkelen en starten.

En er is een routeboek projecten en routeboek beheer.

42. Voorstellen voor de politieke partijen

Caroline de Jong

Voorstellen voor de programma's van de politieke partijen in de Gemeenteraadsverkiezingen 2022 werden gestuurd aan alle politieke partijen. Enkele partijen hebben hierover contact opgenomen.

43. Brief over padelbanen

**Caroline de Jong,
Frederike Bloemers**

De AVN schreef een brief aan de gemeente over padelbanen. Deze worden vaak gepland naast groengebieden of zelfs Natura 2000 gebieden. We vroegen om maatregelen dat vogels niet tegen transparante wanden vliegen, het gemeentebestuur tav verlichting toe te passen tbv vleermuizen, verstoring door geluidsoverlast te voorkomen enz.

44. Deltaplan biodiversiteitsherstel

Frederike Bloemers

De AVN is supporter van de stichting het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Door tijdgebrek is aan dit landelijk netwerk nog weinig aandacht besteed. Wel volgen we nauwgezet de initiatieven van de stichting.

45. Nationaal Park Hollandse Duinen

Tim den Outer, Caroline de Jong

De AVN heeft zich als partner aangesloten bij het Nationaal Park Hollandse Duinen. De organisaties vinden elkaar in natuurbehoud en ook meer groen in de stad (natuurinclusief bouwen).

Een project waarin we iets voor elkaar zouden kunnen betekenen is het gebruik van gebiedseigen soorten in tuinen, zie <https://www.np-utrechtseheuvelrug.nl/stichting-npuh/heuvelrugtuinen/>

46. Inzaaien?

Peter Hegi, Reinder de Boer

Floron kwam met haar langverwachte visie op het inzaaien van wilde bloemen. De AVN heeft hun standpunt in hoofdlijnen overgenomen. Dat wel zeggen "In de regel niet inzaaien". Prioriteit ligt wat ons betreft bij het creëren van goede omstandigheden, waarna flora en fauna zelf de weg wel weten te vinden. Goed beheer is ook randvoorwaarde natuurlijk.

47. Klacht over maaien van waterplanten in grachten **Caroline de Jong**

Er kwam bij de AVN een klacht binnen van een bezorgde visser over het maaien van waterplanten bij het Westeinde ziekenhuis. Er zouden nesten zijn weggespoeld. Via de stadsecologe zijn we in contact gekomen met het verantwoordelijke bedrijf. Die zegt voortvarend actie te hebben genomen. Er mag alleen in het midden worden gemaaid en niet te snel gevaren.

48. Vlietzone

**Dick Ooms, Anne Mieke
Breedveld**

In maart 2021 is het Bestuurlijk Woon-werkakkoord-light (basis voor een definitief akkoord) ondertekend door de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en de Provincie Zuid-Holland. Dit houdt onder meer in dat woningbouw op transitielocaties (nu bedrijfshuisvesting) vraagt om beschikbaarheid voor bedrijfsruimte. Dit is een opletpunt voor de AVN, omdat door de woningbouw in de Binckhorst bedrijven verplaatst moeten worden, mogelijk naar de Vlietzone. Dit kan ten koste gaan van sportterreinen, recreatie en natuur.

De AVN is begonnen met de inventarisatie van de natuurwaarde en wil een voorstel voorbereiden voor de inrichting van (een gedeelte van) dit gebied.

In de zomer 2021 is contact gezocht met het Hoogheemraadschap Delfland. Met enkele medewerkers van het HHD is een fietstocht gemaakt door het gebied. De HHD was, evenals de AVN en vele andere stakeholders, deelnemer aan het Participatieoverleg Vlietzone, georganiseerd door de Provincie Zuid-Holland. Tijdens dit digitale overleg op 15 november 2021 heeft de AVN enkele voorstellen voor de inrichting van de Vlietzone naar voren kunnen brengen.

Met de Haagse Golfvereniging Leeuwenbergh, gevestigd in de Vlietzone en eveneens stakeholder, heeft de AVN een oriënterend gesprek gevoerd, waarbij ook de voorzitter van de Vlietzoom Alliantie aanwezig was.

49. NNN, Den Haag, Provincie Zuid-Holland

Caroline de Jong

De gemeente schreef een brief aan de provincie om te verzoeken onder andere de (Nieuwe) Scheveningse Bosjes en het Hubertusduin aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) toe te voegen.

Dat is goed nieuws, daar hadden we om gevraagd, zie vorig jaarverslag, bij de Nota Stadsnatuur.

50. Omgevingsvisie

Caroline de Jong, Jos Verhoeff

Behandeling van de omgevingswet en het ambitiedocument omgevingsvisie Den Haag werd op het laatst uitgesteld door de Raadscommissie. De AVN had wel al een inspraakreactie geschreven.

De ambitie 'behoud en versterking van groen en natuur' ontbreekt aan dit document.